

# INTERN REGLEMENT WERKGROEP GROTDUIKEN

De artikels opgenomen in dit intern reglement bepalen de werking van de Werkgroep Grotduiken van het Verbond van Vlaamse Speleologen (VVS). Ze werden deels verplicht integraal overgenomen uit de UBS-reglement betreffende grotduiken in België.

## 1. STRUCTUUR & DOEL

De UNION BELGE DE SPELEOLOGIE (UBS) is een vereniging zonder winstoogmerk die op 21 november 1984 werd opgericht en actief is op het gebied van speleologie.

Het VERBOND VAN VLAAMSE SPELEOLOGEN (VVS) is een vereniging zonder winstoogmerk die op 2 april 1986 werd opgericht en actief is op het gebied van speleologie.

Hun doel is om speleologie in al zijn vormen te verdedigen, de kwaliteit ervan te promoten en de bescherming van het milieu, op de plaatsen waar hun activiteiten in België worden uitgeoefend, in brede zin op zich te nemen.

De UBS verenigt clubs uit het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarvan diens activiteiten beantwoorden aan haar maatschappelijk doel.

Het VVS verenigt clubs uit het Vlaams Gewest.

De UBS en het VVS hebben als leden van de Belgische Nationale Federatie voor Speleologie (FNBS) beide volledige beheersautonomie. Ze stellen hun eigen activiteitenprogramma vast en werken via de FNBS nauw samen met de Internationale Unie voor Speleologie (UIS) en de Fédération Spéléologique Européenne (FSE).

Het is dan ook evident om binnen deze structuur zowel een Franstalige ‘**Commission de Plongée Souterraine**’ als een Nederlandstalige ‘**Werkgroep Grotduiken**’ te vinden. Zij hebben tot doel de activiteiten van speleo-duikers te coördineren en toezicht te houden. Gezien de UBS-beheerder is van vele Belgische sites, zal de **Commission de Plongée Souterraine** van de UBS het reglement opmaken en de **Werkgroep Grotduiken** dit reglement letterlijk (vertaald) overnemen zonder enige inhoudelijke wijziging aan te brengen.

Voor vragen over dit reglement wordt dan ook verwezen naar de **Commission de Plongée Souterraine** die u kan contacteren via [coplon@speleo.be](mailto:coplon@speleo.be). Indien u het Frans niet of niet voldoende machtig bent, kan u zich ook richten tot de Werkgroep Grotduiken via [wgd@speleovvs.be](mailto:wgd@speleovvs.be), die uw vraag dan zal doorspelen.

De Werkgroep Grotduiken van het Verbond van Vlaamse Speleologen wordt hieronder kortweg WGD genoemd.

**De grotduiker** moet alleszins een autonome duiker zijn en idealiter tevens speleoloog. Deze activiteit impliceert daarom nauwgezetheid en voorzichtigheid, aspecten waar de WGD nauwgelet op toeziet. Duiken onder plafond brengt zekere risico's met zich mee. De WGD werkt voornamelijk aan preventie, opgesplitst op twee gebieden (als hoofdzaken): voorlichting en opleiding.

### **Voorlichting**

- Naar niet-speleo-duikers die, door onbekend te zijn met de risico's en technieken eigen aan grotduiken, zichzelf blootstellen aan vaak zeer ernstige ongevallen.
- Naar speleologen toe, door zich op te stellen als informatiecentrum.
- Naar het grote publiek toe, wat vaak zeer weinig kennis heeft van onze activiteiten en de bijdrage ervan inzake verwerven van kennis van de ondergrondse omgeving.

## Opleiding

- Door niet-speleo-duikers de basiskennis te geven, nodig voor een veilige beoefening van grotduiken.
- Door grotduikers te informeren over technische vernieuwingen, teneinde betere beoefening van deze activiteit bevorderen.

## Naast deze twee hoofdzaken heeft WGD tevens volgende missies:

- **Organiseren van bijeenkomsten tussen duikers**, (bij de UBS op vaste dagen: met name op de tweede woensdag van elke maand op de site van Villers-deux-Eglises), met als doel de beoefening te verbeteren en de gezelligheid tussen beoefenaars met verschillende achtergronden te bevorderen.
- **Clubs helpen bij het ondersteunen van duikers**, dit door de erkenning van duik-georiënteerde clubs die kunnen beschikken over een sleutel om toegang te krijgen tot de sites, of door ondersteuning van beginners met het aanduiden van "peters/meters" (ervaren duikers die een begeleidende en beoordelende rol kunnen spelen).
- **Ondersteuning bieden bij grotduik-exploraties.**
- **Doorverwijzen naar de Commission de Plongée Souterraine voor de Organisatie van reddingsacties in grotten.** In dit kader organiseren zij, in samenwerking met de 'Commission Spéléo-Secours' van de UBS, specifieke oefeningen en opleidingen.
- **Doorverwijzen van contacten buiten het VVS of de UBS op het vlak van grotduiken.** Enkel de UBS is contactpunt voor andere federaties, buitenlandse duikers en alle belanghebbenden, privé of officieel, die zich bezighouden met speleo-duiken.

## 2. LEDEN

De Werkgroep Grotduiken is samengesteld uit vrijwilligers die willen samenwerken om bovenstaande doelen te bereiken.

- De werkgroep bestaat uit minstens 5 VVS- leden.
- Om je als vrijwilliger aan te melden, kan je een mailtje sturen naar [wgd@speleovvs.be](mailto:wgd@speleovvs.be).
- De (her)verkiezing van voorzitter en secretaris, geschiedt telkens om de twee jaar, op de eerstvolgende vergadering van de werkgroep na de algemene jaarvergadering van het VVS.
- De secretaris van de werkgroep wordt gekozen door de voorzitter.
- Eén lid van de werkgroep (een lid van het bestuursorgaan van het VVS, verkozen op de algemene vergadering van het VVS) wordt voorgedragen als vertegenwoordiger naar het bestuursorgaan van het VVS toe.
- Elk lid kan te allen tijde ontslag nemen.
- De werkgroep kan gebruik maken van een onbeperkt aantal medewerkers voor haar activiteiten.

### **Omschrijving van de functie van voorzitter:**

- Roept alle vergaderingen samen en maakt de dagorde op.
- Maakt een jaarverslag op basis van de werking van de WGD.
- Brengt de verslagen over aan de leden van de werkgroep en de het bestuursorgaan van het VVS via [bestuur@speleovvs.be](mailto:bestuur@speleovvs.be).

### **De communicatie:**

- De communicatie van de Werkgroep Grotduiken naar alle VVS-grotduikers gebeurt via de nieuwsbrieven van het VVS.

De onderlinge communicatie onder de VVS-grotduikers kan gebeuren via de Facebookpagina van de grotduikers: <https://www.facebook.com/groups/vvswgd/>

- Alle leden van de Werkgroep Grotduiken zijn te bereiken via het mailadres [wgd@speleovvs.be](mailto:wgd@speleovvs.be).

### **3. OPLEIDING**

Grotduiken is in een paar jaar tijd een soort heilige graal geworden voor vele duikers van diverse federaties en organisaties. Een aantal van deze duikers hebben zich bij onze UBS- en VVS-clubs aangesloten, in de hoop de Belgische speleologie te ontdekken en liefst niet louter met het zeer opportune doel om toegang te krijgen tot sites beheerd door de UBS.

Zowel bij de UBS als het VVS en binnen zowel de Commission de Plongée Souterraine als de Werkgroep Grotduiken zijn we van mening dat begeleiding en uitwisseling van ervaringen binnen een club een cruciale rol spelen bij het verbeteren van vaardigheden en kennis. Daarom vinden we dat het nuttig zou zijn om in deze richting verder te gaan en deze duikers 'van elders' optimaal te verwelkomen in de verschillende clubs. Dit partnerschap moet niet worden beschouwd als training in de ware zin van het woord, maar eerder als een ondersteuning van nieuwe duikers tijdens hun eerste stappen in het grotduiken binnen onze federatie. Ons doel is om een nieuwkomer de **noties van veiligheid** bij te brengen dewelke we steeds hebben nagestreefd (zoals het dragen van een helm, back-up verlichting, ademhalingsapparatuur, keerdrukregels, enz.).

Om dit te bewerkstelligen heeft de 'Commission de Plongée Souterraine' een lijst opgesteld met ervaren duikers, 'peters', die een begeleidende rol kunnen uitoefenen. De WGD neemt dit systeem over. De vroegere 'duikers A' komen in aanmerking om 'peter' te worden, zij dienen dit kenbaar te maken aan de WGD indien ze willen meewerken aan het peter-systeem. Deze peters worden gevraagd en uitgezonden worden door en naar clubs waar grotduik-activiteit leeft.

UBS noch VVS vereisen voor alle duidelijkheid beide geen specifiek grotduikbrevet voor hun eigen speleoduikers.

#### **Eerste vinslagen onder plafond**

Men overweegt een initiatie grotduiken. De kandidaat moet een verzoek indienen bij een peter-duiker die hem dient te vergezellen. Deze peter zal, via een gemachtigde binnen zijn club, een ééndags-verzekering (gastverzekering) voor zijn gast afsluiten (dit als deze laatste nog geen lid is van het VVS).

Net als alle andere activiteiten die via het VVS zijn verzekerd, wordt het duiken gedekt via deze gastverzekering, dit voor maximaal 3 dagen per jaar per persoon. Naleven van dit quotum is de verantwoordelijkheid van de voorzitter/verzekeringsbeheerder van de verzoekende club. De begunstigde van de gastverzekering wordt vervolgens beschouwd als zijnde VVS-lid voor de dag die door deze verzekering wordt gedekt. Hij is daarom ook onderworpen aan de regels die in deze tekst worden uiteengezet.

Het dient duidelijk te zijn dat initiaties in eender welke commerciële context als vanzelfsprekend strikt VERBODEN zijn.

#### **UBS/VVS duikers**

Als de duiker na de initiatie zijn opleiding wil voortzetten, dan dient hij zich te registreren bij een UBS-of VVS-club. Zolang deze duiker in opleiding is, duikt hij louter met een peter (minimaal één). Wanneer de peter(s) van mening zijn dat de duiker voldoende autonoom is, meldt de verantwoordelijke voor de aansluiting van de club dit aan de federatie. De duiker krijgt dan een nieuwe kaart met vermelding 'grotduiker'.

Het partnerschap is en blijft het DNA van de opleiding van grotduikers, deze vermelding van grotduiker is op geen enkele manier een brevet. Met deze vermelding op de lidkaart kan de sleutel van de sites worden verkregen bij een sleutelbeheerder.

### **Lijst van clubs met grotduik-activiteiten**

Een lijst van VVS-clubs die actief zijn in het grotduiken, kan worden bekomen via het mailadres [wgd@speleovvs.be](mailto:wgd@speleovvs.be)

## **4. DOOR DE UBS BEHEERDE SITES**

UBS beheert een aantal ondergrondse steengroeven, allen gelegen in Wallonië. Om het geo-erfgoed te beschermen, de rust van de omwonenden en de veiligheid van de duikers te vrijwaren, werd beslist om deze groeven af te sluiten met een poort en hangslot.

### **Algemene regels**

We willen hier een aantal zaken verduidelijken met betrekking tot de toegang tot deze mijnen. Voor toegang tot alle sites geldt naar onze mening als basisregel discretie en respect. We vragen je tevens om natuur, geologisch erfgoed, fauna en flora te respecteren en afstand te bewaren van oogsten en vondsten (geologisch, archeologisch of biologisch).

Kom je toe op een reeds bedoken plaats, dan is het afgeraden om drukte te creëren. Waarom ga je niet op zoek naar een andere minder bevolkte site of ga elders wat speleologie doen in een grot, in plaats van onze sites om te vormen tot overbedoken steengroeves, zoals we ze allen nu kennen? We raden je ook aan om nachtduiken en lawaai voor omwoners te vermijden.

Tijdens de duik vermijdt men zoveel mogelijk om sediment te verspreiden en tevens wijzigt men in geen enkel geval de positie van de permanente gidslijn. Als je zelf een tijdelijke lijn legt, verwijder je die nadien en raak je verder niets aan.

Sluit na het duiken steeds het hangslot op het hekken, neem al je afval mee en verspil geen onnodige tijd op de site.

Als je een probleem opmerkt (beschadigd hekken, sporen van clandestiene aanwezigheid, stabiliteitsproblemen, etc.) gelieve dan meteen de 'Commission de Plongée Souterraine' op de hoogte te brengen (tel: 081 23 00 09 tussen 9.00 u en 16.00 u of per mail [maison@speleo.be](mailto:maison@speleo.be) of [coplon@speleo.be](mailto:coplon@speleo.be)).

De toegang tot deze mijnen is als vanzelfsprekend beperkt tot UBS-leden (en hun eventuele gasten) of tot een duiker die behoort tot een door UBS geautoriseerde organisatie, zoals het VVS elke duiker die op UBS-locaties toegelaten wordt, dient over de minimale uitrusting te beschikken zoals opgelegd door de 'Commission de Plongée Souterraine' (zie hoofdstuk 'Uitrusting').

Commerciële activiteiten zijn ten strengste verboden in onze ondergrondse steengroeven, ongeacht of het nu gaat om een opleiding tot het behalen van een brevet of een begeleide duik tegen betaling.

Geen enkele oefening wordt toegelaten in deze steengroeven, louter recreatieve duiken zijn toegestaan.

Verspreiding van foto's, video's, artikels, advertenties, enz. die in strijd zijn met de huidige regelgeving, of die een praktisch illustreren die niet in overeenstemming is met onze aanbevelingen, stelt hun auteur(s) bloot aan sancties.

De permanente lijn waarmee de sites zijn uitgerust, mag louter worden gewijzigd met schriftelijke toestemming van de 'Commission de Plongée Souterraine'.

Elk UBS-lid en elke persoon die gemachtigd is om een site onder UBS-beheer te bezoeken – zoals een VVS-duiker-, respecteert de 'Ethische Code voor Speleo':

<https://speleoubs.be/images/stories/codedeontologie2019.pdf>

### **Sleutelbeheer**

- Clubs met minimaal 5 duikers kunnen over een sleutel beschikken, ongeacht of zij al dan niet een peter onder hun leden hebben.

De aanvraag voor het verkrijgen van een sleutel binnen de club, moet door de clubvoorzitter worden ingediend bij het VVS, die de 'Commission de Plongée Souterraine' contacteert. Voor een bekomen sleutel dient aan het VVS een waarborg te worden betaald.

De sleutels blijven eigendom van de UBS en dienen op haar eerste verzoek te worden overgemaakt aan de UBS.

## **Gebruik van sleutels**

Een sleutel is de verantwoordelijkheid van de clubvoorzit(s)ter of een door hem (haar) aangeduide afgevaardigde.

Deze clubsleutel is uitsluitend bestemd voor intern gebruik door clubleden (een peter en/of een duiker erkend door de Commission/WGD) en mag niet worden uitgeleend aan personen buiten de club zonder de uitdrukkelijke toestemming van de Commission/WGD.

Daarnaast zijn er twee sleutelpunten op centraal gelegen locaties, waar elke bij het VVS aangesloten grotduiker – ongeacht de club – een sleutel kan ontlenen voor één of meerdere dagen:

- Vlaams-Brabant (Vilvoorde)
- Limburg (Leopoldsburg)

## **Lijst van sleutels binnen het VVS**

- Science Explorers – Oost-Vlaanderen (clubsleutel)
- TRT – Antwerpen (clubsleutel)
- Cascade – West-Vlaanderen (clubsleutel)
- VVS Verbondshuis – Vlaams-Brabant (2 sleutels voor alle VVS-grotduikers)
- Leopoldsburg – Limburg (1 sleutel voor alle VVS-grotduikers)

## **Aanvraag van een VVS-sleutel**

1. Vraag een sleutel aan via het online reservatieformulier op de VVS-website ("VVS-grotduiksleutel") of via de Facebookpagina van de Werkgroep Grotduiken (bij "Formulieren").

## **[Link naar Formulier](#)**



2. Vul alle gevraagde informatie correct in. Enkel volledig ingevulde formulieren worden aanvaard.
3. Een lid van de werkgroep of het sleutelbeheer bevestigt je reservatie indien er nog een sleutel beschikbaar is. Je ontvangt dan een e-mail met de code waarmee je de sleutel kunt ophalen op de gewenste locatie.
4. Haal de sleutel op met behulp van de ontvangen code. Bij problemen bij het ophalen van de sleutel, neem je contact op met de verantwoordelijke van het sleutelpunt. De contactgegevens staan vermeld in de bevestigingsmail.
5. Geniet van je duik(en) en meld eventuele problemen aan de WGD of het sleutelbeheer. Voorbeelden hiervan zijn: schade aan infrastructuur, gevaarlijke situaties op de locatie of andere relevante zaken.
6. Breng de sleutel terug na gebruik of uiterlijk op de afgesproken datum, zodat deze opnieuw beschikbaar is voor ontleening.

### **Locaties van de sleutelpunten**

- **Vlaams-Brabant:** VVS-Verbondshuis, Mechelsesteenweg 586 C10, 1800 Vilvoorde
- **Limburg:** Brigade Pironlaan 12, 3970 Leopoldsburg

### **Andere beschikbare sleutels**

Sleutels zijn op aanvraag beschikbaar bij de leden van de *Commission de Plongée Souterraine*, voor gebruik door een door de Commission/WGD erkende duiker.

De lijst met leden van de Commission is op te vragen bij het *Maison de la Spéléologie*.

Een erkende duiker kan ook een sleutel ophalen bij het hoofdkantoor van UBS in het *Maison de la Spéléologie* te Namen. Dit kan enkel op reservatie en tijdens de openingsuren.

Contactgegevens Maison de la Spéléologie

✉ maison@speleo.be

☎ +32 81 23 00 09

📍 Avenue Arthur Procès 5, 5000 Namen

### **Specificaties van ondergrondse sites beheerd door de UBS**

Details over de toegang tot de verschillende duikplekken die door de UBS worden beheerd, worden hieronder beschreven. Daarom vragen we de duikers die deze bezoeken, om de instructies hierna nauwgezet te respecteren.

#### 1. Trou du Diable – Anhée.

Je parkeert naast het spoor, m.a.w. op de middenberm aan de overzijde van de weg. We merken tevens op dat het plafond de neiging heeft om stukken rots te lossen.... Je bent gewaarschuwd ...

#### 2. Warnant 1 of Warnant 'Cross'

We delen deze site met een enduroclub. Bijzondere aandacht moet daarom worden besteed aan de ruimte die door voertuigen voor de ingang wordt ingenomen. Meer dan 3-4 auto's? Dit is het moment om een andere site te verkennen. De slagboom op het toegangspad moet ALTIJD worden afgesloten met het hangslot. Dit betekent duidelijk dat de laatste auto op het pad het hangslot herplaatst, bij het toekomen EN verlaten van het terrein. We hebben al te vaak gezien dat de slagboom tijdens het duiken overdag open bleef staan. Dit moet koste wat kost worden vermeden. De code is bepaald door de motorclub en wijzigt elk jaar in de periode jan - feb.

### 3. Warnant 2 of Warnant 'Prairie'

Als basisregel voor toegang tot deze mijn geldt dat het VERBODEN IS TE PARKEREN IN DE WEIDE alsook vòòr de afsluiting! Er wordt aangeraden om op de berm langs de weg te parkeren. Het spijt ons dat we sommigen moeten dwingen meer te lopen dan hun dagelijkse 128 meter, maar de doorgang van voertuigen in de weide brengt te veel schade aan. Het hek en de prikkeldraad moeten steeds gesloten zijn, ook tussen portages. Een geïmproviseerde rodeo met de vaak aanwezige kudde vee behoort niet tot de privileges van onze federatie!

### 4. Denée

De site in Denée werd onlangs uitgerust met een ketting, hetgeen wat wraakzuchtigheid 'ontketende' bij onze meest atletische duikers. Deze is geplaatst om 2 redenen:

- Makkelijke toegang met aanhangwagens vol vuilnis zoveel mogelijk voorkomen. We willen niet elk jaar opnieuw 30m<sup>3</sup> afval weghalen.
- Voldoende ruimte voorzien in geval van nood. Na interne discussie en mits de nodige discretie, hebben we besloten dat het weer toegelaten is om met de wagen het terrein te betreden. We rekenen op gezond verstand om ervoor te zorgen dat voertuigen zo snel mogelijk worden geëvacueerd in geval van tussenkomst van Spéléo Secours. We behouden het recht om deze regel te herzien op basis van feedback op het terrein. Het spreekt ook voor zich dat als het aantal voertuigen het aantal parkeerplaatsen op het terrein overschrijdt, je elders moet gaan kijken of het water er niet warmer is. Het is ook belangrijk om de ketting goed te sluiten met het hangslot erin eens je vertrekt.

### 5. Bauche

De site is niet afgesloten met een hangslot. Dit betekent niet dat deze locatie niet onderworpen is aan de regels van de UBS. Een bord aan de ingang herinnert elkeen duidelijk aan de heersende situatie, Ook telt voor deze locatie een **aparte reservering procedure** aangezien deze in Natura 2000 gebied ligt.

Reserveren moet 14 dagen voor de geplande duik via de Scan speleo club van Namen gebeuren.

<https://www.scan-speleo.be/> → Le Club → inscription plongée à Bauche

of

[Formulier Bauche Reservering](#)



Mochten de punten van dit document niet worden nageleefd, zal de Commissie/WGD de betrokken persoon (personen) aanhoren. Als ze na waarschuwing hun gedrag niet veranderen, zal de Raad van Bestuur de gepaste maatregelen treffen.

Door de UBS geaccrediteerde personen hebben het recht om je bewijs van lidmaatschap (lidmaatschapskaart) te vragen en om de oorsprong van je sleutel te verifiëren. Deze mensen hebben een speciale kaart uitgegeven door de UBS.

## **5. NIET DOOR DE UBS BEHEERDE DUIKPLAATSEN**

Op deze duikplaatsen gelden de regels van de specifieke beheerder/eigenaar.

## **6. MATERIAAL**

**Deze uitrusting is verplicht op duikplekken, beheerd door de UBS.** Het kan uiteraard worden aangepast aan specifieke kenmerken van andere sites, zoals "fond de trou" speleoduiken.

- **Gescheiden flessen** (sidemount, bi met of zonder isolator met identieke flesvolumes).
- Als u zich in nauwe ruimtes bevindt, is het soms moeilijk om bij de kranen te raken. De "valve drill" oefening wordt vaak geoefend in goede omstandigheden en in helder water. In situaties met intense stress en slecht zicht, of erger nog, verwikkeld in de gidslijn, wordt dit echter bedreigend! Regelmatig wisselen van ontspanner is een goede gewoonte en laat u toe om de werking ervan te controleren.
- Louter het naleven van de keerdrukregels (1/3e, 1/4e of 1/5e) laat toe om bij materiaal falen op één fles uit het systeem te raken.
  
- **Ontspanners elk uitgerust met een manometer**
- Een methode om de 2de trappen in de gebruiksnabijheid te bevestigen (nekband, karabijnhaken)
- **Duiken met rebreather:** minimaal 1 bail-out met ontspannerset en manometer. De bail-out is berekend om voldoende gas te bevatten om het systeem in slechte omstandigheden te kunnen verlaten! De voorkeur gaat zelfs uit naar 2 bail-outs.
- Minstens 1 snijgereedschap (1 tang en 1 "Easycutter" wordt aanbevolen), tevens beveiligd tegen verlies.
- 1 Hoofdlamp, los of bevestigd op de helm
- Backup-lampen, los of op de helm bevestigd
  
- **1 Helm**
- **1 Reel (indien het systeem niet voorzien is van een vaste lijn)**
- 1 Safety reel of spool
- Back-up qua drijfvermogen (droogpak of dubbele wing)
- Back-up in de mogelijkheid tot deco-berekening
- 1 Kompas

Zelfs wanneer je training hebt gevolgd bij een andere organisatie, maakt dit materiaal toch deel uit van wat wij vereisen om toegang te krijgen tot onze systemen! Het is dus verplicht! En ja, zelfs de helm ...